

НЕКРОЛОГИ

УДК 617.3(477)(092)Ашукіна

DOI: <http://dx.doi.org/10.15674/0030-59872024196-97>

Наталія Олександрівна Ашукіна

Колектив Інституту патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка НАМН України глибоко сумує про передчасну смерть Ашукіної Наталії Олександрівни — завідувачки лабораторії морфології сполучної тканини. Наталія Олександрівна пішла з життя 1 лютого 2024 р. у віці 52 років. Вона була талановитим науковцем, професіональним і чуйним керівником, відданим другом. Завдяки своїм особистим і професійним якостям користувалася незаперечним авторитетом і повагою співробітників Інституту, пацієнтів, колег по всій Україні. Цю втрату неможливо передати словами.

Ашукіна Наталія Олександрівна народилася 13 лютого 1971 року в місті Харків у родині інженерів. Вищу освіту за фахом «біологія, викладач біології та хімії» вона отримала в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна у 1993 році. Уже з четвертого курсу почала працювати в ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України» у лабораторії морфології сполучної тканини спочатку лаборантом, а потім молодшим, старшим, провідним науковим співробітником. У 2017 році Н. О. Ашукіна очолила лабораторію морфології сполучної тканини.

*Живою уявляєшся ти легко,
сил нема повірить у твою смерть...*

Наукова діяльність Наталії Олександрівни від початку була пов'язана з оптимізацією регенерації кісткової тканини на експериментальних моделях *in vivo*. У 2002 році в Києві вона захистила кандидатську дисертацію «Регенерація кістково-хрящової рани при використанні кальцій-фосфатних керамік» за спеціальністю «цитологія, гістологія» під керівництвом професорки Дедух Н. В.

Наталія Олександрівна понад 20 років, спочатку разом із к. мед. наук Романенком К. К., потім — проф. Попсуйшапкою О. К., вивчала причини незрощення діафізарних переломів довгих кісток для покращення їхнього лікування. Один із напрямів — дослідження ролі фібринового згустку в регенерації кістки пацієнтів і його практичного застосування у хірургічній практиці лікарів. Тривалий час вона досліджувала процес регенерації кістки за умов дисбалансу рівня тиреоїдних гормонів (моделі гіпо- та гіпертиреозу), виявила характерні риси перебудови кісткової тканини за цього стану, а також відмінності в репаративному процесі на різних його стадіях для кожної з експериментальних моделей. У співпраці з професорами Зиманом З. З. (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) та Дедух Н. В. провела низку досліджень щодо використання нових синтезованих видів кальцій-фосфатних керамік для остеопластики в експериментах на щурах та виявила перспективні зразки для клінічного використання.

Окремим напрямом наукової діяльності Н. О. Ашукіної (разом із д. мед. н. Скідановим А. Г.) було дослідження ролі паравертебральних м'язів у розвитку дегенеративних захворювань хребта на основі різних експериментальних моделей, а також вивчення відновлення паравертебральних м'язів після спондилодезу з використанням клінічного та експериментального матеріалу.

Як керівник лабораторії Н. О. Ашукіна забезпечувала проведення досліджень мінеральної щільності кісткової тканини та вмісту м'яких

тканин у пацієнтів із використанням методу кісткової денситометрії (двоенергетичної рентгєнівської абсорбціометрії). Це стало основою для призначення й аналізу ефективності лікування пацієнтів із низькою кістковою масою різного віку, а також проведення міжнародних клінічних випробувань.

Н. О. Ашукіна зробила величезний внесок у роботу профспілки ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України», функціонування системи внутрішнього аудиту, організацію й інформаційну підтримку профілів установи в міжнародних наукометричних базах.

За відповідальність, наполегливість, активну життєву і наукову позицію, результативність і сумлінність у праці дирекція інституту та НАМН України неодноразово нагороджувала Наталію Олександрівну преміями та подяками. Про її беззаперечний авторитет у колективі Інституту, зрештою, свідчать характеристики та відгуки співробітників.

Наталія Олександрівна авторка понад 110 наукових публікацій, серед них 3 патенти України на винахід, 2 патенти України на корисну модель,

а також праці в галузі ортопедії, травматології, вертебології, патології, онкології, експериментальної біології, остеології.

З поміж аспектів наукової діяльності Н. О. Ашукіної вагоме місце відігравала робота в складі редакції журналу «Ортопедія, травматологія та протезування» — із 2012 року вона за сумісництвом була технічним редактором одного з найрейтинговіших видань України.

У пам'яті всіх Наталія Олександрівна — приклад активної наукової та суспільної діяльності, безмежної відданості професії, мудрості та життєлюбства. Усе її життя — нескінченна відданість обраній справі та служіння людям. Вона була доброзичливою, чуйною і небайдужою людиною. Повсякденне спілкування з Наталею Олександрівною приносило позитив, радість і заряд енергії. В її очах завжди світилися інтерес, любов до людей та життя і безмежна доброта.

Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким, усім хто знав і любив Наталію Олександрівну. Світла пам'ять про цю гарну і життєрадісну людину збережеться в наших серцях, а її ім'я — в історії нашого інституту.

*Колектив ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України»
Редакція журналу «Ортопедія, травматологія та протезування»*